УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

БЕОГРАД

Београд, 19.02.2018.

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРКЕ ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

На основу члана 127 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду и члана 128 Закона о високом образовању, Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду на седници одржаној 24. јануара 2018. године донело је одлуку којом је именована комисија за оцену подобности докторанда **МЛАДЕНА ЋИРИЋА** за израду докторске дисертације под насловом **„Ставови према језику и језичке идеологије у женској бразилској дијаспори у Србији (из перспективе когнитивне лингвистике и критичке социолингвистике)“.**

Састав комисије:

1. др Ана Кузмановић-Јовановић, ванредна професорка Филолошког факултета Универзитета у Београду
2. др Ивана Вучина Симовић, ванредна професорка Филолошког факултета Универзитета у Београду
3. др Марија Мандић, виша научна сарадница Балканолошког института САНУ

II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Образовање:

Младен Ћирић је рођен 14.9.1984. године у Алексинцу, где је завршио основну школу и гимназију (природно-математички смер). Дипломирао је на Групи за шпански језик и хиспанске књижевности Филолошког факултета Универзитета у Београду 2010. године, са просечном оценом 9,52, и стекао звање професора шпанског језика и хиспанских књижевности.

Докторске академске студије на Филолошком факултету Универзитета у Београду, модул Наука о језику, уписао је школске 2010/2011. године. Положио је све испите и одбранио све студијске истраживачке радове у оквиру изабраног програма.

Научна интересовања Младена Ћирића крећу се у областима когнитивне лингвистике, критичке социолингвистике, контактне лингвистике и савременог шпанског и португалског језика. Резултате истраживања из тих области објавио је у шест радова и излагао на једанаест међународних и националних научних скупова, на универзитетима у Београду, Новом Саду, Крагујевцу, Нишу, Софији и Великом Трнову. Одржао је и два

предавања за студенте португалског језика, у Софији (2008) и у Великом Трнову (2013). Коаутор је *Португалско-српског и српско-португалског речника*, објављеног у два издања, као и уџбеника португалског језика за странце, чије објављивање и промовисање је финансијски и институционално подржала бразилска Савезна Влада. Био је рецензент двају радова за 181. број загребачког часописа *Књижевна смотра*.

Младен Ћирић се од 2011. године бави и књижевним превођењем. Са португалског на српски је превео девет књига и више појединачних песама и приповедака које су уврштене у антологије или објављене у књижевним часописима. За три превода је добио стипендије бразилског Министарства спољних послова, а за још два - стипендије Фонда Народне библиотеке у Рио де Жанеиру. Бавио се и редактуром превода и учествовао на више јавних промоција преведених књига и трибина посвећених преводној књижевности.

Од 2014. је запослен на месту подначелника Одељења за културу Амбасаде Бразила у Београду. Координатор је организације Polyglot Club Serbia, која се бави промовисањем учења и коришћења страних језика, као и интеркултурним дијалогом у Србији. Говори енглески, шпански и португалски, а служи се и француским, руским, италијанским и савременим грчким језиком.

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

1. Kamara, Žoana, & Mladen Ćirić. (2008). *Portugalsko-srpski i srpsko-portugalski rečnik*. Beograd: Agencija Matić.
2. Ćirić, Mladen. (2011). Predgovor. U: Mašado de Asis, Žoakim Marija *Izabrane priče* (str. 5–12). Priredio Mladen Ćirić. Preveli sa portugalskog Mladen Ćirić i Ana Lukić. Beograd: Treći trg / Čigoja štampa.
3. Ćirić, Mladen. (2012). A situação sociolingüística atual do Padrão de Língua Portuguesa: algumas questões. Em: Yana Andreeva, Vesela Chergova, & Donka Mangacheva (org.), *Ecos da lusofonia. Quinze anos de Filologia Portuguesa na Universidade de Sófia Sveti Kliment Ohridski* (312–318). Sófia: Editora Universitária Sveti Kliment Ohridski.
4. Ćirić, Mladen, & Milica Inosavljević. (2013). La posición de los criollos de base española en la política y la planificación lingüística en el mundo hispánico. *Colindancias*, *4*, 205–224.
5. Serra Pietsch, Guilherme, & Mladen Ćirić. (2014). *Por dentro do Brasil. Método de português brasileiro para estrangeiros: Nível básico e intermediário*. Beograd: IP Glosarijum.
6. Ćirić, Mladen. (2015). Pogovor. U: Keiroz, Rakel de. *Tri Marije* (str. 172–182). Preveo s portugalskog Mladen Ćirić. Beograd: Štrik.
7. Đurić, Ljubica, & Mladen Ćirić. (2015). Metaforička i metonimijska konceptualizacija *ljubavi* u tekstovima turbofolk pesama ženskih izvođača. U: Snežana Gudurić & Marija Stefanović (ur.), *Jezici i kulture u vremenu i prostoru IV/1* (str. 55–67). Novi Sad: Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu.
8. Ćirić, Mladen. (2016). Metonimijska konceptualizacija *vremena* u srpskom i španskom jeziku. U: Snežana Gudurić & Marija Stefanović (ur.), *Jezici i kulture u vremenu i prostoru V* (str. 75–84). Novi Sad: Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu.
9. Ćirić, Mladen, & Ljubica Đurić. (2017). Pojmovni obrasci stvaranja nadimaka u srpskom jeziku. U: Snežana Gudurić & Biljana Radić-Bojanić (ur.), *Jezici i kulture u vremenu i prostoru VI* (str. 317–327). Novi Sad: Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu.

10. Ćirić, Mladen. (2017). Política e planejamento linguístico no mundo lusófono a partir da perspectiva dos modelos culturais de padronização linguística. En: Vesna Dickov (Ed.), *Identidad, movilidad y perspectivas de los estudios de lengua, literatura y cultura* (p. 71–91). Belgrado / Chieti – Pescara: Facultad de Filología de la Universidad de Belgrado / Departamento de Administración de Negocios de la Universidad "Gabriele d'Annunzio".

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, комисија закључује да кандидат МЛАДЕН ЋИРИЋ испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНЕ МЕНТОРКЕ

За менторку је предложена др Ана Кузмановић Јовановић, ванредна професорка Филолошког факултета Универзитета у Београду, Катедра за иберијске студије.

Одабрана библиографија:

1. Kuzmanović, Ana, Sociolinguistics meets historical linguistics: An account of phonological change in Western Romance varieties on the Iberian Peninsula, in Filppula, M. et al. (eds). *Topics in Dialectal Variation*, Joensuu: Joensuu University Press, 2006, pp. 45-68
2. Kuzmanović, Ana, Cambio del discurso público como reflejo del cambio social: ejemplo de la imagen de la mujer en la sociedad española contemporánea, en Civil, Pierre & Françoise Crémoux, *Actas del XVI Congreso de la Asociación Internacional de Hispanistas: nuevos caminos del hispanismo-- : Paris, del 9 al 13 de julio de 2007*, vol. 2, Frankfurt: Iberoamericana, 2010, 343
3. Kuzmanović Jovanović, Ana, Preserving the Integrity of National Identity: Metaphors for Kosovo in Serbian Political Discourse, *Texas Linguistic Forum*, 2011, vol. 54, 33-39
4. Kuzmanović Jovanović, Ana, Generación del 98 y la reivindicación de la aportación femenina a un grupo exclusivamente masculino, *Nasledje*, 2011, vol. 8, br. 18, 109-116
5. Kuzmanović Jovanović, Ana & Alicia Jiménez Mantsiou, '¡Como en casa, en ningún sitio!' Promoción de distintos roles de género en los anuncios publicitarios de comida, in Pejović, A., Sekulić, M, Karanović, V. (edd.), *Comida y bebida en la lengua española, cultura y literaturas hispánicas*, Kragujevac: FILUM, 2012, 39-55
6. Kuzmanović Jovanović, Ana, Analiza postojećih normi za rodno osetljiv pristup u medijima, u Filipović, Jelena i Ana Kuzmanović Jovanović, *Vodič za rodno osetljiv pristup medijima u Srbiji. Preporuke i dosadašnja praksa*, Beograd: Uprava za rodnu ravnopravnost, 2012, 41-74.
7. Kuzmanović Jovanović, Ana, Variedades lingüísticas especializadas y/ o su omisión: una estrategia discursiva al servicio de objetivos ideológicos, en Casanova Herrero, Emili – Calvo Rigual, Cesáreo (edd.), *Actes del 26é Congrés de Lingüística i Filologia Romàniques* (València, 6-11 de setembre de 2010), vol. VI. Berlin: W. de Gruyter, 2013, 545-554

8. Kuzmanović Jovanović, Ana, Roles de genero invertidos: ¿la nueva masculinidad en los anuncios publicitarios de comida? en *Actualizaciones en comunicacion social*, vol. II, Santiago de Cuba: Centro de linguistica aplicada, 2013, 711-715
9. Kuzmanović Jovanović, Ana, Rodno osetljiv jezik u sektoru bezbednosti, *Rod i bezbednost*, Beograd, mart 2013.
10. Кузмановић Јовановић, Ана, *Језик и род. Дискурзивна конструкција родне идеологије*, Београд: Чигоја штампа, 2013. (књига, ауторка)
11. Kuzmanović Jovanović, Ana, Prácticas sobre la regulación de la reproducción como reflejo de las ideologías de género. El caso de España y Serbia en el siglo XX, in Kuzmanović Jovanović, A. et al, *Estudios Hispánicos en el siglo XXI*, Belgrado: Facultad de Filología, 2014, 501-516 (књига, коуредница).
12. Кузмановић Јовановић, Ана, Репродуктивне политике, родни дискурси и идеологија [Reproductive politics, gender discourses and ideology], *Књиженство*, 5, 2015, (URL): http://www.knjizenstvo.rs/magazine.php. ISSN 2217-7809
13. Kuzmanović Jovanović, Ana, Políticas lingüísticas sensibles al género y la deconstrucción de género en los manuales de ELE, *Verba Hispánica*, XXIII, 2015, 103-121 (coautora Milica Djuricic)
14. Kuzmanović Jovanović, Ana, Manuales sexistas, aula sexista? El papel de docentes en la promoción de la igualdad de géneros en el aula de ELE, *Colindancias* 17, 2016, 209-224 (coautora Milica Djuricic)
15. Kuzmanović Jovanović, Ana, Gender in advertising: new masculinities as a challenge to hegemonic gender representations in Serbian food advertisement, *Nuevos estudios sobre comunicación social*, Santiago de Cuba: Centro de Lingüística Aplicada, 2017, 681-686.

Комисија сматра да ПРОФ. ДР АНА КУЗМАНОВИЋ ЈОВАНОВИЋ испуњава све услове за менторку ове докторске дисертације за област:

КРИТИЧКА СОЦИОЛИНГВИСТИКА, КОГНИТИВНА ЛИНГВИСТИКА

ОЦЕНА ФОРМУЛАЦИЈЕ НАЗИВА ТЕЗЕ

Комисија закључује да радни назив тезе није најприкладније формулисан и предлаже следећи наслов: **Језичке идеологије у женској бразилској дијаспори у Србији: интердисциплинарна перспектива** као онај који боље репрезентује суштину предложене теме истраживања.

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

Предмет истраживања ове дисертације јесу ставови према језику и језичке идеологије Бразилки (говорница португалског као примарног језика) у браку или ванбрачној заједници са Србима (говорника српског као примарног језика), које живе у Републици Србији. Истраживање је мотивисано налазом да су расправе о језику веома честе у неформалним разговорима међу говорницима португалског језика из Бразила у Србији. У тим расправама се износе ставови о српском и португалском језику (као и о неким раширенијим страним језицима), о употреби односно избору језика за комуникацију са брачним односно ванбрачним партнером, са његовом породицом и пријатељима, са колегама на послу и сарадницима, са новим људима који се упознају у локалној средини итд. Многи од тих ставова односе се и на учење српског језика, као и на

(не)релевантност доброг владања њиме за живот у Србији. Осим тога, истраживање ставова о језику и језичких идеологија важно је и као показатељ тенденција у преношењу језика на следећу генерацију, те може помоћи у предикцији језичке смене. Говорнице изражавају своје ставове о језику користећи се бројним и разноврсним метафорама. Истраживање је, како истиче кандидат, додатно мотивисано увидом у недовољну проученост ове тематике. Наиме, Бразилци који живе у Србији досад нису били предмет научних истраживања, за разлику од неких других средина, у којима су заједнице Бразилаца и Бразилки много бројније. Оне су најчешће биле проучаване у Северној Америци (Margolis 1994, Goza 2004, Evans 2007) и у Јапану (Tsuda 2000), на пример, где већ деценијама постоји прилив становништва из Бразила и консолидована бразилска дијаспора. Истраживања која су се фокусирала искључиво на жене најчешће су вршена у теоријском оквиру антропологије и сродних дисциплина и узимала су за предмет маргинализоване заједнице Бразилки у развијеним земљама (Neves-Xavier de Brito 1986, Piscitelli 2008, 2009). Студије бразилске дијаспоре које се баве језиком малобројне су и углавном се не усредсређују на ставове према језику, језичке идеологије и остале социолингвистичке конструкте, већ на структурне одлике португалског као завичајног језика (Rothman 2007). Има, међутим, и неких социолингвистичких радова о бразилској дијаспори, чији закључци могу бити непосредно релевантни за анализу ставова према језику и језичких идеологија (Souza 2010, Sanchez Moroni 2013).

Аутор истиче да у Србији, односно на целокупном штокавском говорном простору некадашњег српскохрватског језика, истраживања ставова према језику имају вишедеценијску традицију. У српској лингвистици у последњих десетак година пажња се посвећује и концепту језичке идеологије, нарочито у контексту језичке политике и планирања (Filipović 2007, 2009), замене језика (Petrović 2009; Вучина Симовић, 2016) и улоге у конструкцији етничког идентитета (Ilić 2014). Један од циљева предложеног истраживања биће и да се расветли начин на који преовлађујуће језичке идеологије (као шири друштвени конструкти) утичу на ставове према језику (који су личнијег карактера) у испитиваној заједници.

Ставови према језику и језичке идеологије најчешће се анализирају помоћу теоријско-методолошког апарата (критичке) социолингвистике, критичке анализе дискурса и сродних дисциплина, које се усредсређују на сложене односе између употребе језика и расподеле моћи у одређеним говорним заједницама. И ово истраживање ослониће се на теоријски оквир критичке социолингвистике, али уз интеграцију когнитивнолингвистичког приступа у анализу ставова према језику и језичких идеологија. Кандидат је уверен да те две појаве имају своју когнитивну основу, с једне стране, као и потврђена идеолошка димензија појмовних метафора (Klikovac 2004, Богетић 2015), с друге стране, што га је навело да уобличи интердисциплинарне теоријске основе истраживања која би требало да повеже социолингвистичке и когнитивне аспекте његовог предмета.

Аутор посебну пажњу посвећује теоријско-методолошком оквиру свог истраживања. Подробно образлаже зашто ће се његов рад заснивати на теоријско-методолошким оквирима когнитивне лингвистике и критичке социолингвистике.

Појашњавајући избор когнитивне лингвистике за теоријски оквир рада, аутор истиче да је један од основних постулата когнитивне лингвистике тај да је језик неодвојив од осталих сазнајних способности човека (cf. Lakoff & Johnson, 1999, Croft & Cruise 2004, Janda 2015), и да резултати анализа језичких појава, према когнитивистичком виђењу, треба да допринесу свеобухватнијем разумевању појмовне структуре. У когнитивној

лингвистици, кључна улога у процесу стварања значења придаје се појмовној метафори. Метафора је пре свега одлика мишљења, а тек потом и језика, као и осталих видова изражавања. Да би се нагласило то њено суштински когнитивно својство, у когнитивној лингвистици се она означава термином *појмовна метафора*.

У когнитивистичким истраживањима заступа се становиште да метафоричка пресликавања нису произвољна, већ су утемељена у човековом телесном искуству (Lakoff & Johnson 1999). За когнитивисте, дакле, ум није аутономан, као у традиционалним филозофским правцима, већ се сматра утеловљеним. Апстрактно мишљење структурира се добрим делом помоћу образаца човековог чулно-моторног искуства, који се формирају несвесно, па су као такви веома постојани и потенцијално универзални у људској врсти.

Једно од важних својстава појмовне метафоре јесте и њена моћ да структурира човеково искуство. Наиме, употребом одређене метафоре наглашавају се само неки аспекти циљног појма, док други остају потпуно замагљени (Lakoff & Johnson 1980, Klikovac 2004). На тај начин, говорници се свесно или несвесно користе одређеним метафорама како би истакли сопствене вредносне ставове према некој апстрактној појави и како би јој приписали значење које им одговара за остварење властитих циљева. Појмовна метафора тако постаје моћно дискурсно средство и испољава, поред когнитивне, и своју идеолошку димензију. Будући да је језик такође добрим делом апстрактан појам, за предложено истраживање ће управо та димензија појмовне метафоре бити од посебног значаја.

Идеолошка димензија метафоре у последње време нарочито се истиче у когнитивистичким истраживањима политичког дискурса (Castelló & Capdevilla 2015, Carta 2014, Lakoff 2014, Musolff 2004). Резултати тих истраживања указују на могућу продуктивну употребу теорије појмовне метафоре за опис и објашњење друштвених појава и утицаја разних идеологија на њих, што наговештава обједињавање когнитивне лингвистике и критичке анализе дискурса. Предложено истраживање ће посебно узети у обзир идеолошку димензију метафоре. Наиме, пошто се ставовима према језику и језичким идеологијама откривају само неки аспекти језика, сматрамо корисним стицање увида у то с којим појмовним метафорама ти ставови и идеологије корелирају. Другим речима, анализа појмовних метафора за концептуализацију језика и са њим повезаних појмова требало би да нам открије које се језичке идеологије одражавају у њима. А пошто је један од циљева рада и да буду сагледане шире импликације метафоричких представа о језику у испитиваној заједници, когнитивистички приступ ће бити допуњен и уоквирен квалитативном анализом каквом се одликују критички орјентисане студије језика.

Критичка социолингвистика сагледава језик као средство друштвене интеракције, тежећи истовремено да путем проучавања језичких појава разоткрије механизме на којима је устројено друштво и помоћу којих се у друштву одржавају постојећи односи моћи (Fairclough 2001). Према критичком виђењу, проучавање језика омогућује нам да откријемо идеологије – друштвене конструкте који нам служе за разумевање и тумачење чињеница са којима се суочавамо (Filipović 2009). Оне су често несвесне и имплицитне, али су дубоко ментално укорењене и увек присутне у (језичком) понашању.

Аутор посебно истиче концепт језичке идеологије за своје истраживање. Језичка идеологија је један од најважнијих елемената критичке социолингвистике (Milroy 2001, Cameron 2003, Petrović 2009, Filipović 2009). За разлику од ставова према језику, који корелирају са појединцима, језичке идеологије су друштвене творевине. Као такве оне стоје у основи вербалног понашања, али исто тако и у основи свега онога што мислимо и изричемо о самом језику. Оне су, дакле, темељи и за формирање ставова према језику.

Тим својим карактеристикама, идеологије омогућавају припадницима одређене говорне заједнице да разумеју језичко понашање унутар ње, као и да теже његовом одржавању или промени. Од тих битних својстава језичке идеологије полази и аутор у предложеном истраживању.

Циљ истраживања, хипотезе и очекивани резултати

Предложено истраживање има за циљ да одговори на следећа питања:

- Како се метафорички концептуализују српски и португалски језик, као и њима сродни појмови, међу говорницама португалског језика из Бразила у Србији?
- Које појмовне метафоре леже у основи ставова према језику међу тим говорницама?
- Какве се језичке идеологије одражавају кроз те метафоричке представе?
- Да ли те језичке идеологије корелирају, и у којој мери, са језичким идеологијама преовлађујућим у српском и бразилском друштву?
- Шта су шире импликације идентификованих метафоричких представа односно језичких идеологија?
- Како се оне одражавају на свеукупан живот говорница португалског језика из Бразила у Србији?
- Може ли се предвидети замена португалског језика српским међу поменутим бразилским говорницима португалског језика?

Додатни циљ истраживања јесте да се провери примењивост теоријско-методолошког оквира заснованог на елементима когнитивне лингвистике и критичке социолингвистике на истраживање ставова према језику и језичких идеологија.

На основу поменутих питања, аутор је формулисао неколико хипотеза истраживања. Најважнија међу њима јесте та да говорнице португалског језика бразилског порекла у Србији, које су у браку или ванбрачној заједници са Србима, формирају своје ставове на основу преовлађујућих језичких идеологија у бразилском и српском друштву, да због тих својих ставова имају одређених потешкоћа на путу ка потпуној интеграцији и успешном животу у Србији, да не теже замени матерњег језика српским у властитом случају, док истовремено подстичу потомство (или планирају да то учине када га буду имале) управо на ту замену, или барем на билингвизам у коме би српски био доминантан језик.

Аутор формулише очекиване резултате од предложеног истраживања:

- да забележи бројне ставове према језику међу говорницама португалског језика бразилског порекла у Србији, изражене кроз разноврсне појмовне метафоре;
- да идентификује и позитивне и негативне ставове према српском и португалском језику, те претежно негативне ставове према учењу матерњег и страних језика;
- да покаже да се ти ставови одражавају на све аспекте живота испитиване групе у Србији;
- да покаже да су ти ставови засновани на језичким идеологијама преовлађујућим у Бразилу и Србији, да их одр(а)жавају и репродукују;
- да предвиди одржавање португалског језика у испитиваној групи и зачетак његове замене у следећој генерацији.

План рада и методе истраживања

Прелиминарни план истраживања обухвата следеће фазе:

1) синтетички преглед литературе у вези са свим теоријским и методолошким питањима релевантним за истраживање;

2) одабир информанткиња које ће сачињавати узорак за истраживање;
3) прикупљање грађе помоћу снимања индивидуалних полуструктурираних интервјуа са информанткињама и спонтаних разговора између њих;
4) транскрипција и превод на српски делова снимљеног материјала репрезентативних за анализу;
5) когнитивнолингвистичка анализа грађе: идентификовање појмовних метафора;
6) квалитативна анализа грађе (интеграција појмовно-језичког и друштвено-идеолошког аспекта);
7) систематизовање и дискусија резултата истраживања, извођење закључака и могућих теоријских импликација, уз препоруке за даља истраживања.

Предложена дисертација биће подељена на **девет поглавља**. У **првом**, уводном поглављу биће укратко представљена суштина теме, а затим ће бити најављен садржај свих осталих поглавља.

Друго поглавље ће садржати дефинисање предмета истраживања, преглед досадашње истражености свих релевантних аспеката теме, кратак осврт на мотивацију за истраживање, хипотезе и циљеве истраживања.

Треће поглавље ће се бавити описом узорка за истраживање. Пре него што се пређе на конкретан узорак, биће изнети основни подаци о бразилској заједници у Србији. Затим ће се прећи на опис узорка, уз образлагање критеријума за његов избор. Узорак ће бити описан као кохерентна целина, са сопственим профилом довољно репрезентативним за предмет истраживања.

Четврто поглавље ће се односити на теоријски оквир и појмовно-терминолошки апарат истраживања. У његовом првом одељку указаће се на потребе за интердисциплинарним карактером истраживања и његовим предностима. Други одељак бавиће се основним теоријским поставкама когнитивне лингвистике. Биће представљено когнитивистичко виђење језика, теорија прототипске категоризације, значење у когнитивној лингвистици, утеловљеност ума, као и основни механизми стварања значења, са посебном обрадом централног механизма – појмовне метафоре. У трећем одељку четвртог поглавља биће представљена критичка социолингвистика, њено виђење језика и најрелевантнији теоријски конструкти којима се та дисциплина служи. Последњи одељак четвртог поглавља бавиће се најзначајнијим појмовима коришћеним у истраживању: ставовима према језику и језичким идеологијама.

Пето поглавље представља методологију истраживања и истраживачке технике. Биће појашњено како је сачињен узорак за истраживање, како је прикупљена грађа помоћу снимања полуструктурираних интервјуа и спонтаних разговора, како се транскрибује, приказује у раду и анализира. Биће представљене методе за идентификовање и формулисање појмовних метафора, из когнитивне лингвистике, као и основни постулати квалитативне анализе онако како се она примењује у критичкој социолингвистици.

Шесто поглавље бавиће се преовлађујућим језичким идеологијама у Србији и у Бразилу. У уводном одељку поглаља биће објашњено зашто је потребно одредити те језичке идеологије и начин на који ће бити одређене. У другом одељку ће на основу прегледа критичких студија о статусној, корпусној и образовној језичкој политици у Србији бити одређене језичке идеологије које преовладавају у српском друштву, док ће у трећем одељку овог поглавља на исти начин бити одређене преовлађујуће језичке идеологије у Бразилу. Четврти, завршни одељак биће посвећен поређењу српских и бразилских доминантних језичких идеологија.

Седмо и осмо поглавље представљају саму анализу грађе. У њима ће бити идентификовани, описани и анализирани ставови према језику које су изрекле информанткиње у интервјуима и спонтаним разговорима. Аутор ће се фокусирати на њихове ставове према португалском и српском језику, а евентуално и према другим језицима. Затим ће бити сагледани ставови према употреби језика у браку и његовој улози у породичним односима, према употреби језика на послу и његовој важности за каријеру, као и за образовање и усавршавање, друштвени живот у Србији и задовољење свих осталих потреба информанткиња, од свакодневних, све до културних и духовних. Посебна пажња ће бити посвећена њиховим ставовима према одржавању португалског језика односно његовој замени већинским, српским језиком у њиховој заједници. Забележени ставови према језику биће анализирани најпре из перспективе когнитивне лингвистике (у **седмом поглављу**), како би се дефинисале метафоричке представе о српском и португалском језику код информанткиња. Уочене појмовне метафоре омогућиће да се идентификују језичке идеологије које стоје у основи ставова према језику. Употреба метафора биће посматрана као моћно дискурсно средство за изражавање одређених идеологија. На то ће се надовезати квалитативна анализа карактеристична за критичку социолингвистику (у **осмом поглављу**), која ће омогућити да уочене појаве буду сагледане у одређеном контексту, временском, просторном, друштвеном, културном и родном. Аутор истиче да ће настојати да утврди како тај контекст, а посебно преовлађујуће језичке идеологије које су његов саставни део, утичу на ставове према језику код информанткиња за ово истраживање.

Девето поглавље представљаће систематизацију и дискусију резултата истраживања, закључна разматрања, евентуалне теоријско-методолошке импликације истраживања, као и препоруке за даљи истраживачки рад. Након тога, биће наведена коришћена литература за истраживање и транскрипција снимљене грађе, која ће у самом тексту рада бити навођена само селективно, у изводима довољно илустративним за изнете тврдње.

Методологија истраживања коју аутор предлаже обухвата следеће елементе:

Узорак за предложено истраживање чиниће петнаест информанткиња, Бразилки у брачној или ванбрачној заједници са Србима, које живе на територији Србије. За одабир управо таквог узорка аутор наводи следеће разлоге:

- Већина говорника португалског језика бразилског порекла у Србији јесу управо особе које се уклапају у тај профил;
- Аутор је уверен да родна перспектива и те како може утицати на ставове према језику и језичке идеологије, тако да сматра да мушки припадници бразилске заједнице у Србији треба да представљају узорак засебних истраживања;
- Социолингвистичка истраживања су показала да жене чешће покрећу замену етничког језика већинским у својој заједници, јер је то средство еманципације.

Предложено истраживање заснивaће се на анализи корпуса сачињеног од око тридесет сати снимљеног материјала. Највећи део материјала чиниће разговори истраживача са информанткињама у виду полуструктурираног интервјуа, док ће мањи део чинити снимљени спонтани разговори између две или више информанткиња. Разговори се воде на португалском језику, уз тек повремено прекључивање на српски. Делови снимљеног материјала биће транскрибовани и преведени на српски језик, а њихове одговарајуће секвенце ће бити селективно навођене у току излагања, као примери којима се илуструју изнете тврдње.

Грађа ће бити анализирана когнитивнолингвистичком методологијом ради идентификовања и формулисања појмовних метафора за концептуализацију језика и са њим повезаних појмова. У тој анализи кандидат ће се делимично ослањати на метод *MIPVU* (Steen et al. 2010), који је досад најдетаљније разрадио све кораке у постуку идентификовања појмовних метафора у језичкој грађи. Други важан елемент методолошке стране предложеног истраживања биће квалитативна анализа (Filipović 2009). Она омогућава властиту интерпретацију посматраног проблема, која касније свакако може бити отворена и за другачија сагледавања, из других углова. Квалитативна анализа погодна је методологији овог истраживања с обзиром на то да његови циљеви не укључују дефинисање фреквентности или било какве друге квантификације појављивања појединих појмовних метафора или ставова према језику који су њима енкодирани. Коначно, оваква врста анализе омогућава да за евентуално уочене проблеме кандидат предложи и одређена решења.

БИБЛИОГРАФИЈА ПРЕЛИМИНАРНИХ ИСТРАЖИВАЊА

Кандидат је приложио библиографију која садржи 120 библиографских јединица релевантних за истраживање.

1. Aitchison, J. (2003). Metaphors, models and language change. In: *Motives for Language Change* (R. Hickey, ed.), 39-53. Cambridge: Cambridge University Press.
2. Argent, G. (2014). Linguistic neuroses, verbal bacteria and survival of the fittest: Health and body metaphors in Russian media discussions about foreignisms. *Language & Communication*, *34*, 81–94.
3. Azevedo, M. (2005). *Portuguese. A Linguistic Introduction*. Cambridge: Cambridge University Press.
4. Bagno, M. (2000) *Dramática da língua portuguesa: tradição gramatical, mídia e exclusão social*. São Paulo: Edições Loyola.
5. Bagno, M. (2001). Português do Brasil: Herança colonial e diglossia. *Revista da Faeeba, 15*, 37-47.
6. Bagno, M. (2007). *Preconceito lingüístico. O que é, como se faz*. (49ª ed.). São Paulo: Edições Loyola.
7. Baxter, A. N. (1992). Portuguese as a pluricentric language. In: *Pluricentric Languages. Differing Norms in Differing Nations* (M. Clyne, ed.), Berlin: Mouton de Gruyter, 11-44.
8. Baker, C. (1992). *Attitudes and Language*. Clevedon: Multilingual Matters.
9. Biria, E. (2012). *Figurative language in the immigration debate: Comparing early 20th century and current US debate with the contemporary European debate*. MA Thesis, Portland State University, retrieved from http://pdxscholar.library.pdx.edu/open_access_etds/234/ [10.10. 2017]
10. Blommaert, J. (2006). „Language Ideology“. *Encyclopedia of Language & Linguistics*. (2nd Edition), 14 Vols. Keith Brown (Editor-in-chief). New York: Elsevier, 510–523.
11. Brugman, B. (2015). *The reclassification of political frames: A metaphorical perspective*. PhD Thesis, retrieved from fsw.vu.nl, [10.12.2016.]
12. Bugarski, R. (2003). *Jezik u društvu*. (2. izd.). Beograd: Čigoja štampa / XX vek.
13. Cameron, D. (2000). *Good to Talk? Living and Working in a Communication Culture*. London: Sage.
14. Cameron, D. (2003). Gender and Language Ideologies. In: *The Handbook of Language and Gender* (J. Holmes, M. Meyerhoff, eds.). Oxfrod: Blackwell. 447–467.
15. Cameron, D. (2012). *Verbal Hygiene*. London: Routledge.
16. Cameron, D. (2013). The one, the many, and the Other: Representing multi-and monolingualism in post-9/11 verbal hygiene. *Critical Multilingualism Studies*, 1(2), 59–77.

17. Cameron, L., Maslen, R. (2010). *Metaphor Analysis: Research Practice in Applied Linguistics, Social Sciences and the Humanities*. New York: Equinox.
18. Callou, D. M. I., Marques, M. H. (1973) Os estudos dialetológicos no Brasil e o projeto de estudo da norma lingüística culta. *Littera, 3*, 110-111.
19. Cargile, A. C. (2002). Speaker Evaluation Measures of Language Attitudes: Evidence of Information Processing Effects. *Language Awareness*, *11*, 178– 191.
20. Carta, C. (2014). Use of metaphors and international discourse: The EU as an Idiot power, a deceptive Pangloss and a Don Juan in his infancy. *Cooperation and Conflict*, *49*(3), 334-353.
21. Castelló, E., Capdevila, A. (2015). Of War and Water: Metaphors and Citizenship Agency in the Newspapers Reporting the 9/11 Catalan Protest in 2012. *International Journal of Communication*, 9, 18–31.
22. Castro, I. (2006). *Introdução à Histõria do Português*. Lisboa: Ed. Colibri.
23. Charteris-Black, J. (2004). *Corpus Approaches to Critical Metaphor Analysis*. London: Palgrave-MacMillan.
24. Charteris-Black, J. (2012). Forensic deliberations on 'purposeful metaphor'. *Metaphor and the Social World*, *2*(1), 1–21.
25. Chilton, P., Ilyin, M. (1993). Metaphor in Political Discourse: The Case of the Common European House'. *Discourse & Society*, *4*(1), 7–31.
26. Croft, W., Cruse, D. A. (2004). *Cognitive Linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.
27. Cunha, C., Lindley Cintra, L. F. (2001). *Nova Gramática do Português Contemporâneo*. Rio de Janeiro: Nova Fronteira.
28. Ćirić, M. (2012). A situação sociolingüística atual do Padrão de Língua Portuguesa: algumas questões. Em: *Ecos da lusofonia. Quinze anos de Filologia Portuguesa na Universidade de Sófia Sveti Kliment Ohridski* (Y. Andreeva, V. Chergova, D. Mangacheva, eds.), Sófia: Editora Universitária Sveti Kliment Ohridski, 312–318.
29. Ćirić, M. (2017). Política e planejamento linguístico no mundo lusófono a partir da perspectiva dos modelos culturais de padronização linguística. En: *Identidad, movilidad y perspectivas de los estudios de lengua, literatura y cultura* (V. Dickov, ed.). Belgrado / Chieti – Pescara: Facultad de Filología de la Universidad de Belgrado / Departamento de Administración de Negocios de la Universidad "Gabriele d'Annunzio", 71–91.
30. Demjen, Z., Semino, E., Koller, V. (2016). Metaphors for 'good' and 'bad' deaths. *Metaphor and the Social World*, *6*(1), 1–19.
31. Dirven, R., Frank, R., Pütz, M. (Eds.). (2003). *Cognitive Models in Language and Thought: Ideology, Metaphors and Meanings*. Berlin: Walter de Gruyter.
32. Dimitrova, D. V., Strömbäck, J. (2005). Mission accomplished? Framing of the Iraq War in the elite newspapers in Sweden and the United States. *Gazette*, *67*(5), 399–417.
33. Dragojević, M., Giles, H., Watson, B. (2013). Language ideologies and language attitudes: A foundational framework. In: *The social meanings of language, accent and dialect: International perspectives on speech style* (H. Giles, B. Watson, eds.), New York: Peter Lang, 1–25.
34. Druckman, J. N. (2001). On the limits of framing effects: Who can frame?. *Journal of Politics*, *63*(4), 1041–1066.
35. Đurović, T. (2009). "Unity in diversity". The conceptualisation of language in the European Union. *FACTA UNIVERSITATIS – Linguistics and Literature*, *7*(1), 47–61.
36. Dorst, A. G., Reijnierse, W. G. (2015). A dictionary gives definitions, not decisions: On using a dictionary to identify the basic senses of words. *Metaphor and the Social World*, *5*(1), 137– 144.
37. Evans, Y., et al. (2007). *Brazilians in London. A report for the* Strangers into Citizens *Campain*. London: Queen Mary University of London.
38. Fairclough, N. (2001). *Language and Power*. (2nd ed.). London: Longman
39. Fauconnier, G., Turner, M. (2008). *The Way We Think: Conceptual Blending and the Mind's Hidden Complexities*. New York: Basic Books.
40. Filipović, J. (2007). Ideologija jezika i standardizacija: istorija i budućnost srpskog standardnog varijeteta. *Primenjena lingvistika, 8*, 22-31.

41. Filipović, J. (2009). *Moć reči. Ogledi iz kritičke sociolingvistike*. Beograd: Zadužbina Andrejević.
42. Filipović, J. (2012). Language policy and planning from the complexity perspective. In: *Philological Research Today. Language and Society* (J. Vučo, J. Filipović, eds.). Belgrade: Faculty of Philology, 285–320.
43. Filipović, J., Vučo, J. (2012). Language policy and planning in Serbia: language management and language leadership. *Anali Filološkog fakulteta*, *24*(2), 9–32.
44. Fillmore, C. J. (1976). Frame semantics and the nature of language. *Annals of the New York Academy of Sciences*, *280*(1), 20–32.
45. Fiske, S. T. (2013). *Social Cognition: From Brains to Culture*. Washigton: Sage.
46. Gal, S. (2006). Linguistic Anthropology. *Encyclopedia of Language & Linguistics*, (2nd Edition), 14 Vols. Keith Brown (Editor-in-chief). New York: Elsevier, 171–185.
47. Garrett, P. (2010). *Attitudes to Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
48. Geeraerts, D. (2003). Cultural models of linguistic standardization. Retrieved from http://wwwling.arts.kuleuven.be/qlvl/PDFPublications/03Culturalmodels.pdf [10.07.2016]
49. Gibbs, R. W., Cameron, L. (2008). The social-cognitive dynamics of metaphor performance. *Cognitive Systems Research*, *9*(1), 64–75.
50. Gibbs, R. W. (2015). Does deliberate metaphor theory have a future? *Journal of Pragmatics*, 90, 73–76.
51. Giles, H., Marlow, M. (2011). Theorizing language attitudes: Existing frameworks, an integrative model, and new directions. In: *Communication Yearbook*, *35*, (C. Salmon, Ed.), Mahwal, NJ: Erlbaum, 191–197.
52. Goffman, E. (1974). *Frame analysis: An essay on the organization of experience*. Harvard University Press.
53. Goza, F. (2004). *Immigrant Social Networks: the Brazilian Case*. Bowling Green, OH: Bowling Green State University. Retrieved from: https://www.researchgate.net/profile/Franklin_Goza/publication/228376592_Immigrant_social_networks_The_Brazilian_case/links/0046352a2278d4337d000000.pdf [17.11.2016]
54. Grady, J. (1997). *Foundations of Meaning: Primary Metaphors and Primary Scenes*, Ph.D. Dissertation, University of California, Berkeley.
55. IBGE – Instituto Brasileiro de Geografia e Estatística. *Estudos Especiais. O Brasil Indígena*. Retirado de http://indigenas.ibge.gov.br/estudos-especiais-3/o-brasil-indigena.html [30.08.2016]
56. Ilić M. (2014). *Discourse and Ethnic Identity: the Case of the Serbs from Hungary*. München, Berlin: Verlag Otto Sagner.
57. Janda, L. (2015). Cognitive Linguistics in the Year 2015. *Cognitive Semantics*, *1*(1), 131–154.
58. Jaworski, A., Coupland, N., and Galasinski, D. (Eds). (2004). *Metalanguage: Social and ideological perspectives*. Berlin: De Gruyter.
59. Joris, W., d'Haenens, L., Van Gorp, B. (2014). The euro crisis in metaphors and frames: Focus on the press in the Low Countries. *European Journal of Communication*, *29* (5), 608–617.
60. Kato, M. A. (1993). Como, o que e por que escavar? Em: *Português Brasileiro. Uma Viagem Diacrônica* (I. Roberts, M. A. Kato, eds.), Campinas: Editora Unicamp, 13-30.
61. Klikovac, D. (2004). *Metafore u mišljenju i jeziku*. Beograd: Biblioteka XX vek.
62. Klikovac, D. (2006). *Semantika predloga – Studija iz kognitivne lingvistike*. (2. izd.). Beograd: Filološki fakultet.
63. Klikovac, D. (2008). *Jezik i moć*. Beograd: Biblioteka XX vek.
64. Koller, V. (2005). Critical discourse analysis and social cognition: evidence from business media discourse. *Discourse & Society*, *16*(2), 199–224.
65. Kovačević, B. (2004). Stavovi prema varijetetima srpskog jezika. *Philologia*, *2*, 33–38.
66. Kovačević, B. (2005). Stavovi govornika srpskog jezika prema stranim jezicima. *Srpski jezik – studije srpske i slovenske*, *10*(1–2), 501–518.
67. Kovač-Rac, E. (2012). Stavovi vojvođanskih Mađara prema mađarskim dijalektima. *Godišnjak Filozofskog fakulteta*, Novi Sad, *37*(2), 163–173.

68. Kövecses, Z. (1993). *Metaphor: A Practical Introduction*. Oxford: Oxford University Press.
69. Kövecses, Z. (2003). *Metaphor and Emotion: Language, Culture, and Body in Human Feeling*. Cambridge: Cambridge University Press.
70. Kövecses, Z. (2005). *Metaphor in Culture: Universality and Variation*. Cambridge: Cambridge University Press.
71. Kövecses, Z. (2008). Conceptual metaphor theory: Some criticisms and alternative proposals. *Annual Review of Cognitive Linguistics*, *6*(1), 155–172.
72. Kuzmanović Jovanović, A. (2011). Preserving the Integrity of National Identity: Metaphors for Kosovo in Serbian Political Discourse. *Texas Linguistics Forum*, *54*, 33–39.
73. Lakoff, G. (1991). Metaphor and war: The metaphor system used to justify war in the gulf. *Peace Research*, *23*, 25–32.
74. Lakoff, G. (1993). The contemporary theory of metaphor. In: *Metaphor and Thought* (A. Ortony, ed.), 2nd edition, Cambridge: Cambridge University Press, 202–251.
75. Lakoff, G. (2008). *The Political Mind: Why You Can't Understand 21st-century Politics with an 18th-century Brain*. London: Penguin.
76. Lakoff, G. (2014). *The All New Don't Think of an Elephant!: Know Your Values and Frame the Debate*. Chelsea, VT: Chelsea Green Publishing.
77. Lakoff, G., Johnson, M. (1980). *Metaphors We Live By*. University of Chicago Press.
78. Lakoff, G., Johnson, M. (1999). *Philosophy in the Flesh: The Embodied Mind and its Challenge to Western Thought*. New York: Basic Books.
79. Lippi-Green, R. (1997). *English with an Accent: Language, Ideology, and Discrimination in the United States*. London: Routledge.
80. Margolis, M. L. (1994). *Little Brazil. An Ethnography of Brazilian Immigrants in New York City*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
81. Mattos e Silva, R. V. (1988a). Diversidade e Unidade: a aventura linguística do português. *Revista ICALP*, *11*, 60-72.
82. Mattos e Silva, R. V. (1988b). Diversidade e Unidade: a aventura linguística doportuguês. *Revista ICALP*, *12-13*, 13-28.
83. Mattos e Silva, R. V. (2001). Da sócio-história do português brasileiro para o ensino do português no Brasil hoje. *Revista da Faeeba, 15*, 23-35.
84. Mattos e Silva, R. V. (2006) *"O português são dois..." Novas fronteiras, velhos problemas*. (2ª ed.). São Paulo: Parábola Editorial.
85. Mendonça, R. (2012). *A Influência Africana no Português do Brasil*. Brasília: Fundação Alexandre de Gusmão.
86. Milroy, J. (2001). Language ideologies and consequences of standardization. *Journal of sociolinguistics, 5*(4), 530-555.
87. Milroy, J., & Milroy, L. (1999). *Authority in Language: Investigating Standard English*. Hove: Psychology Press.
88. Morello, R. (2012). A política de cooficialização de línguas no Brasil. *RIILP*, *1*(1), 8-17.
89. Musolff, A. (2004). *Metaphor and Political Discourse*. New York: Palgrave Macmillan.
90. Musolff, A. (2006). Metaphor scenarios in public discourse. *Metaphor and Symbol*, *21*(1), 23– 38.
91. Musolff, A. (2015). Dehumanizing metaphors in UK immigrant debates in press and online media. *Journal of Language Aggression and Conflict*, *3*(1), 41–56.
92. Neves-Xavier de Brito, A. (1986). Brazilian Women in Exile. The Quest for an Identity. *Latin American Perspectives*, *13*(2), 58–80.
93. Paunović, T. (2010). Plus Ça Change... Serbian EFL Students' Attitudes Towards Varieties of English. *Poznań Studies in Contemporary Linguistics*, *45*(4), 525–547.
94. Petrović, T. (2009). *Srbi u Beloj Krajini. Jezička ideologija u procesu zamene jezika*. Posebna izdanja 109. Beograd / Ljubljana: Bakanološki institut SANU / Založba ZRC
95. Piscitelli, A. (2008). Looking for New Worlds: Brazilian Women as International Migrants. *Signs. Journal of Women in Culture and Society*, *33*(4), 784–793

96. Piscitelli, A. (2009). Tránsitos: circulación de brasileñas en el ámbito de la transnacionalización de los mercados sexual y matrimonial. *Horizontes Antropológicos*, *15*(31), 101-136.
97. Pragglejaz Group (2007). MIP: A Method for Identifying Metaphorically-used Words in Discourse. *Metaphor and Symbol*, *22*(1), 1–39.
98. Prajs, S. (2011). *Izučavanje medija*. Beograd: Clio.
99. Rasulić, K. (2004). *Jezik i prostorno iskustvo*. Beograd: Filološki fakultet.
100. Reddy, M. (1979). "The Conduit Metaphor: A case of frame conflict in our language about language." In: *Metaphor and Thought* (A. Ortony, ed.), Cambridge: Cambridge University Press, pp. 285–324.
101. Ricento, T. (2000). Historical and theoretical perspectives in language policy and planning. *Journal of Sociolinguistics*, *4*(2), 196-213.
102. Ricento, T. (ed.). (2006). *An Introduction to Language Policy. Theory and method*. Oxford: Blackwell Publishing.
103. Rothman, J. (2007). Heritage speaker competence differences, language change, and input type: Inflected infinitives in Heritage Brazilian Portuguese. *International Journal of Bilingualism*, 11(4), 359–389.
104. Sanchez Moroni, A. (2013). Associação de Pais de Brasileirinhos da Catalunha: política linguística familiar e português como língua de herança em Barcelona. Em: *Anais eletrônicos do 10º Congresso Brasileiro de Linguística Aplicada* (L. Nunes Viter, A. P. Marques Beato-Canato, L. A. da Costa Gonçalves, eds.), s.p., Retirado de http://www.alab.org.br/eventosalab/evento/pag.php?view=article&id=9 [10.9.2017]
105. Seargeant, P. (2009). Metaphors of possession in the conceptualisation of language. *Language & Communication*, 29(4), 383–393.
106. Semino, E., Heywood, J., Short, M. (2004). Methodological problems in the analysis of metaphors in a corpus of conversations about cancer. *Journal of Pragmatics*, *36*(7), 1271– 1294.
107. Semino, E., Demjen, Z., Demmen, J. (2016) An Integrated Approach to Metaphor and Framing in Cognition, Discourse, and Practice, with an Application to Metaphors for Cancer. *Applied Linguistics*, *28*, 1–22.
108. Spolsky, B. (2003). *Language Politics*. Cambridge: Cambridge University Press.
109. Steen, G. J. (2011). From three dimensions to five steps: The value of deliberate metaphor. *Metaphorik.de*, *21*, 83–110.
110. Steen, G., et al. (2010). *A Method for Linguistic Metaphor Identification: From MIP to MIPVU*. Amsterdam: John Benjamins.
111. Steen, G. (2015). Developing, testing and interpreting Deliberate Metaphor Theory. *Journal of Pragmatics*, 90, 67–92.
112. Souza, A. (2010). Migrant Languages in a Multy-Ethnic Scenario: Brazilian Portuguese-Speakers in London. *Portuguese Studies*, *26*(1), 7 –93.
113. Sullivan K. (2013). *Frames and Constructions in Metaphoric Language*. Amsterdam: John Benjamins.
114. Tarallo, F. (1993). Diagnosticando uma gramática brasileira. O português d'aquém e d'além mar ao final do século XIX. Em: *Português brasileiro. Uma viagem diacrônica* (I. Roberts, M. A. Kato, eds.), Campinas: Editora UNICAMP, 69-106.
115. Tsuda, T. (2000). Acting Brazilian in Japan: Ethnic Resistance among Return Migrants. *Ethnology*, *39*(1), 55-71.
116. Van Dijk, T. A. (2004). *Critical Discourse Analysis*. London: Palgrave Macmillan.
117. Vlahović, N. (1990). Iz istraživanja stavova o jeziku na srpskohrvatskom jezičkom području. *Sol*, *4*(9): 43–51.
118. Vlahović, N. (1997). Stavovi o jeziku u okviru opštih izučavanja stavova. *Kultura*, *95*, 61–77.
119. Вучина-Симовић, И. (2016). *Јеврејско-шпански језик на Балкану: Прилози историјској социолингвистици*, Крагујевац: ФИЛУМ

120. Wagner, S.E., Hesson, A. (2014). Individual sensitivity to the frequency of socially meaningful linguistic cues affects language attitudes. *Journal of Language and Social Psychology*, *33*(6), 651–666.
121. Woolard, A.K., Schieffelin, B. (1994). Language Ideology. *Anual Review of Anthropology*, *23*, 55–82.
122. Živanović, D. (2014) Konceptualizacija jezika pomoću metafore PROVODNIKA u srpskom jeziku u poređenju sa engleskim. *Prilozi proučavanju jezika*, *14*, 59–71.
123.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ И КАНДИДАТА:

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је кандидат МЛАДЕН ЋИРИЋ подобан за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема „Језичке идеологије у женској бразилској дијаспори у Србији: интердисциплинарна перспектива“ подобна за израду докторске дисертације у области КРИТИЧКЕ СОЦИОЛИНГВИСТИКЕ И КОГНИТИВНЕ ЛИНГВИСТИКЕ.

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је проф. др АНА КУЗМАНОВИЋ ЈОВАНОВИЋ подобна за менторку предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидата и предложене теме докторске дисертације **„Језичке идеологије у женској бразилској дијаспори у Србији: интердисциплинарна перспектива“** а да се за менторку именује проф. др Ана Кузмановић Јовановић, ванредна професорка Филолошког факултета Универзитета у Београду.